

REŠI NALOGE

1.

Krepko natisnjene pridevnike v povedih in pridevnike iz besednih zvez napiši v preglednico (stolpec *Zgled*), in sicer v slovarski obliki. Pomagaj si z vprašalnicami.

Zemljevid ali karta je **pomanjšana** slika **Zemljinega** površja.*

Ljudje bodo poleg **kranjskih** klobas jedli tudi gorčico in **govejo** juho in pili **turško** kavo.*

V soboto se bo ob 10. uri začela prodaja borovnic, **borovničevega** zavitka, predstavitev izdelkov **domače** obrti, **etnološka** razstava in vožnja z zapravljivčki.*

Kmečki turizem osvaja Italijane*

koroška meja	ananasov sok	tipična napaka	sončen dan
lep pozdrav	težek tovor	moževa soba	sosedov vrt
slovenska zastava	igriv otrok	Ježev avtomobil	sošolkinina mama
šolska ura	dolgovezna razlaga	morski pes	češnjev kompot
duhovit človek	iglasti gozd	učna ura	brinove jagode

Vrste pridevnikov

Vprašalnica	Vrsta	Zgled
Kakšen?	lastnostni	pomanjšan lep duhovit težek igriv dolgovezen tipičen sončen
Čigav?	svojilni	Zemljin Ježev sošolkin možev sosedov
Kateri?	vrstni	kranjski goveji domači turški borovničev ananasov brinov etnološki kmečki slovenski šolski koroški češnjev iglasti učni morski

2.

V 5. razredu si se seznanil s svojilnimi pridevniki. Prepričaj se, ali še znaš tvoriti pravilne oblike.

a) Dopolni s svojilnim pridevniki.

brat ki pripada **bratu**
 Janez ki pripada **Janezu**
 Janko ki pripada **Janku**

brat- + -ov > bratov
 Janez- + -ov > Janezov
 Jank- + -ov > Jankov

NE: *Jankotov*

POMNI: *Janko Janka, torej Jankov*

Jure ki pripada **Juretu**

Jure- + -t- + -ov > Juretov

b) Tvoji svojilni pridevnik iz osebnega imena.

Franko > Frankov
 Danilo > Danilov
 Brane > Branetov
 Zorko > Zorkov

Stanko > Stankov
 Beno > Benotov
 Jožko > Jožkov
 Smerke > Smerketov

3.

a) Dopolni s svojilnim pridevniki.

mož ki pripada **možu**
 Franci ki pripada **Franciju**

mož- + -ev > možev
 Franci- + -j- + -ev > Francijev

Za č ž š in j namesto -ov uporabljamo -ev.

Drolc ki pripada **Drolcu**

Drolc- + -ov > Drolč- + -ev > Drolčev

Jakac ki pripada **Jakcu**

Jakc- + -ov > Jakč- + -ev > Jakčev

Jakac Jakca

Glas c zamenja glas č.

b) Pred samostalnik napiši svojilno obliko pridevnika. Pozoren bodi na ujemanje pridevnika s samostalnikom v spolu in številu.

Aleš Aleševa torba
 Božič Božičeva mama
 Župančič Župančičeve pesmi
 Ambrož Ambrožovo posestvo
 Jarc Jarčevo ime
 Papež Papežev zagovor

Robi Robijevi zvezki
 Jurij Jurijev telefon
 Krjavelj Krjavljeva koč
 Andrej Andrejeve šale
 Kljukec Ključkeve dogodivščine

c) Tvoři svojilne pridevnike na -ov ali -ev.

Maks > ^{čičav?} Maksov

Pirš > Piršev

Brglez > Brglezov

Boris > Borisov

Kos > Kosov

Blaž > Blažev

4.

a) Dopolni s svojilnim pridevniki.

Miha ki pripada Mihi

pismonoša ki pripada pismonoši

Strniša ki pripada Strniši

Matija ki pripada Matiji

Vasja ki pripada Vasji

Mih- + -ov > Mihov

pismonoš- + -ev > pismonošev

Strniš- + -ev > Strnišev

Matij- + -ev > Matijev

Vasj- + ev > Vasjev

Za č ž š in j namesto -ov uporabljamo -ev.

Stupica ki pripada Stupici

Stupič- + -ev > Stupičev

Glas c zamenja glas č.

b) Pred samostalnik napiši svojilno obliko pridevnika. Pomagaj si z oblikami iz prejšnje vaje in zgledi.

Jaka ^{Jakov} pes

Kenda ^{Kendov} dvorec

Kozina ^{Kozinova} opereta

Vončina ^{Vončinove} besede

Aljoša ^{Aljoševa} babica

Luka ^{Lukove} frnikole

Saksida ^{Saksidovo} mnenje

Žiga ^{Žigova} naloga

Janša ^{Janšev} čebelnjak

c) Dopolni poved.

- Kadar hočemo izraziti pripadnost, svojino ipd. bitij moškega spola, izpeljemo svojilni pridevnik iz SAMOSTALNIKA tako, da mu dodamo -ov ali -ev.

5.

Napiši svojilno obliko pridevnika iz lastnega imena. Bodi pozoren tudi na ujemanje v spolu in številu.

V 16. stoletju so današnji božični sejem začeli organizirati kakor (TOMAŽ)

Tomažev tržnico med božičnimi in novoletnimi prazniki.*

Pogodbo za traso od (PREDOVIČ) Predovičeve do (ERJAVEC)

Erjavčeve ulice so sklenili šele septembra lani.*

»Prve resne pesmi, ki sem jih brala kot osnovnošolka, so bile (MINATTI)

Minattijeve ..«*

Županja odprla (BOLJKA) Boljkovo razstavo v Tivoliju*

Podeljena (MURKO) Murkova nagrada in priznanja*

Kot poroča Evangelij po Mateju, so na poti v Betlehem, (JEZUS)

Ježusov rojstni kraj, sledili svetli zvezdi na nebu.*

In treba jim je ponoviti (GREGORČIČ) Gregorčičev stih: Dolžan ni samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan!*

V nedeljo okrog petih popoldne so policisti s Centra pohiteli na (VRAZ)

Vražov trg, kjer je predrznež okradel 73-letno Ljubljanko.*

(JENKO) Jenkova nagrada za najboljšo pesniško zbirko*

Ostanki ledenega pustošenja na zelenici v bližini (ŠEGA_M) Šegove ulice v Novem mestu.*

Pred novim letom, 28. decembra okrog pol sedmih zvečer je bilo, so se Alen in Milan z

(MITJA) Mitjevo bolho pripeljali v bližino gostinskega lokala Slamca na Šmartinski cesti.*

6.

a) Dopolni s svojilnimi pridevniki.

teta	ki pripada teti	tet- + -in >	tetin
Zala	ki pripada Zali	Zal- + -in >	Zalin
Mirjam	ki pripada Mirjam	Mirjam- + -in	Mirjamini
Lili	ki pripada Lili	Lili- + -j- + -in	Lilijin

b) Napiši svojilne pridevnike iz osebnih imen.

Fani	Fanin	Mimi	Mimin
Karmen	Karmenin	Nives	Nivesin

c) Pred samostalnik napiši ustrezno obliko svojilnega pridevnika.

Marjetica	Marjetičina	punčka	Dragica	Dragičini	starši
deklica	deklitične	muhe	Marjanca	Marjancin	oče
Marica	Maričino	kolo	učiteljica	učiteljičini	nasveti

7.

Povedi dopolni z ustrežno svojilno obliko pridevnika.

Oklenila se je (JERICA) Jeričine roke in je ni hotela izpustiti.*Svojega mačka želi začarati, saj imajo vse čarovnice nenavadne živali, izkaže pa se, da je prav (POLONCA) Polončin maček nekaj posebnega.*

In tako se je zgodilo, da je prišla Marjanica in videla prekipevajoč (NEŽA)

Nežin lonec in ga odstavila. Pa je prišla Neža in zopet ni umela, čemu bi (MARJANICA) Marjančin vrel in vrel.*Ko se je vrnila Marjanica po stopnicah, potem ko je bila pospremila Hanco, je našla na vratih v (ANICA) Aničino sobo Luko in se zelo prestrašila, ker ga sprva ni spoznala.*

8.

V 5. razredu si se seznanil z vrstnimi pridevniki. Prepričaj se, ali še znaš tvoriti pravilne oblike.

a) Dopolni z vrstnimi pridevniki.

sliva	ki je iz sliv	sliv-+ -ov >	<u>slivov</u>
april	ki se nanaša na april	april- + -ski >	<u>aprilski</u>
tenis	ki se nanaša na tenis	tenis- + -(š)ki >	<u>teniški</u>
čebela	ki se nanaša na čebele	čebel- + -ji >	<u>čebelji</u>
borovnica	ki je iz borovnic	borovni(č)- + -ev >	<u>borovničev</u>
marelica	ki se nanaša na marelice	mareli(č)- + -ni >	<u>marelični</u>

Glas c zamenja glas č.

b) Napiši vrsto pridevnika.

Pridevnik	Besedna zveza	Razlaga	Vrsta pridevnika
levov	<u>ČIGAVO?</u> levovo renčanje	renčanje enega leva	<u>SVOJILNI</u>
levji	<u>KATERA?</u> levja kletka	kletka za leve	<u>VRSTNI</u>
otrokov	<u>ČIGAVA?</u> otrokova igrača	igrača enega otroka	<u>SVOJILNI</u>
otroški	<u>KATERI?</u> otroški voziček	voziček za otroke	<u>VRSTNI</u>
knezov	<u>ČIGAVA?</u> knezova hči	hči enega kneza	<u>SVOJILNI</u>
knežji	<u>KATERI?</u> knežji kamen	kamen za ustoličevanje knezov	<u>VRSTNI</u>
kraljev	<u>ČIGAV?</u> kraljev sin	sin enega kralja	<u>SVOJILNI</u>
kraljevi	<u>KATERI?</u> kraljevi prestol	prestol za kralje	<u>VRSTNI</u>

c) Dopolni s pridevnikom in določi njegovo vrsto.

Razlaga	Pridevnik	Besedna zveza		Vrsta pridevnika
hlev za krave	kravji	kravji	hlev	VRSTNI (kateri?)
mukanje ^(ene) krave	kravih	kraviho	mukanje	SVOJILNI (čigavo?)
krilo ene čebele	čebelih	čebelino	krilo	SVOJILNI (čigavo?)
panj za čebele	čebelji	čebelji	panj	VRSTNI (kateri?)

9. Iz samostalnika tvori ustrezno obliko pridevnika in mu določi vrsto.

Samostalnik	Pridevnik v besedni zvezi		Vrsta pridevnika
lešnik	lešnikova	čokolada	vrstni
češnja	češnjev	kompot	VRSTNI (kateri?)
Jože	Jožetovo	kolo	SVOJILNI (čigavo?)
Mija	Mijin	zvezek	SVOJILNI (čigavo?)
srna	srnih / srnji	golaž	VRSTNI (kateri?)
rabarbara	rabarbarina / *	marmelada	VRSTNI (kateri?)
nagelj	nageljrove	«klinčki» žbice	VRSTNI (kateri?)
figa	figov	list	VRSTNI (kateri?)
oče	očetova	ljubljenka	SVOJILNI (čigavo?)
ribez	ribezov	nasad	VRSTNI (kateri?)
bezeg	bezgove	jagode	VRSTNI (kateri?)
smreka	smrekov	gozd	VRSTNI (kateri?)
govedo	goveje	meso	VRSTNI (kateri?)
koza	kozji	sir	VRSTNI (kateri?)
krava	kravije	mleko	VRSTNI (kateri?)
riba	ribova	juha	VRSTNI (kateri?)

nageljrove žbice (tudi klinčki) Posušeni cvetni popki dišečega klinčevca (drevesa, ki ga gojijo npr. na Madagaskarju); uporablja se kot začimba za slaščice, kompote ipd.

* rabarbarova marmelada

10.

Tvori vrstne pridevnike, da boš dobil ustrezne besedne zveze.

	Besedna zveza
potica z makom >	makova potica
omaka iz hrena >	hrenova omaka
pašteta iz jeter >	jetrna pašteta
golaž iz divjačine >	divjačinški golaž
potica iz pehtrana >	pehtrahova potica
juha iz pora >	potova juha

11.

a) Izberi si po tri pridevnike za barve, velikost in značilnost in tvori povedi. Napiši jih v zvezek.

b) Katere vrste so pridevniki iz vaje a) in kako se po njih sprašujemo?

LASTNOSTNI PRIDEVNIKI → KAKŠEN / KAKŠNA / KAKŠNO?

Stopnjevanje

Včasih se z vrstniki rad primerjaš: kdo med vami je *hitrejši*, *večji*, *spretnejši*, katera sošolka je *pridnejša*, *skrbnejša* ali *bolj navihana*, kateri razred je *boljši* ali celo *najboljši*. In se pogovarjaš o tem, kdo je *dober*, kdo *slabši*, kdo *najslabši*; da je Peter *močnejši* in Jure *šibkejši*; katero sadje je *sladko*, katero *slajše* in katero *najslajše*; kateri avto je *drag* in kateri *najdražji*. Tako s pridevniki med seboj primerjaš ljudi, živali, predmete itd. (samostalnike) glede na njihove lastnosti.

Primerjaj besedilo in risbice hiš. Kako razumeš stopnjevanje? Utemelji.

